

Biuro dla Polaka 97

Ze wszystkich stron słychać coraz głośniejsze rozmowy o pakiecie MS Office 97 PL. Jak zachowuje się sprawdzanie polskiej pisowni, co nowego potrafi autokorekta, czy poszerzono zakres słownika – to tylko niektóre pytania nurtujące potencjalnego użytkownika nowego produktu Microsoftu.

Angielskojęzyczną wersję beta MS Office 97 Professional przedstawiliśmy Czytelnikom stosunkowo dawno, bo w CHIP-ie 12/96, s. 96. W bieżącym artykule skoncentrujemy się więc na lokalizacji produktu, nie zapominając jednak o najważniejszych nowościach pakietu.

Najnowsza wersja Microsoft Office została zlokalizowana prawie w całości. Oprócz znanych z Office 95 PL aplikacji takich jak: Word, Excel, Access, PowerPoint i Binder, przetłumaczono również rozbudowany program do zarządzania informacją osobistą (PIM) – Outlook. Zastępuje on trzy dotychczasowe aplikacje (Mail, Exchange i Schedule+), łącząc w sobie obsługę poczty elektronicznej, kalendarz i moduł planowania zadań dla jednej osoby oraz całej grupy. Procesowi lokalizacji oparł się tylko Photo Editor, program służący do skanowania i obróbki obrazu.

Coraz większe biuro

Użytkownik ma do wyboru trzy rodzaje instalacji: standardową, niestandardową

(pozwalającą wybrać komponenty pakietu) i wykorzystującą pliki znajdujące się na CD-ROM-ie. W zależności od wybranej opcji obszar wolnego miejsca na dysku twardym zmniejsza się odpowiednio o: 121, 191 albo 60 MB. Nietrudno zauważyć, że w porównaniu z poprzednią wersją pakietu ilość wymaganej „przestrzeni” zwiększyła się dwukrotnie.

Polska wersja MS Office 97 Professional zawiera niemal wszystkie nowinki techniczne swojego angielskojęzycznego odpowiednika. Podczas lokalizacji pominięto niestety kilka elementów związanych bezpośrednio z językiem, w jakim tworzone są dokumenty. Brakuje modułu do sprawdzania gramatyki języka polskiego i możliwości zadawania pytań na temat interesujących nas operacji „własnymi słowami” w języku polskim. O ile nieobecność tego pierwszego wynika z zawiłości języka polskiego i można ją zaakceptować, to brak drugiego rozczarowuje. Opcja ta jest bowiem dostępna u konkurencji.

W porównaniu do poprzednich wersji produktu, jakość polonizacji stale się podnosi. Na przykład Microsoft Map zawiera już mapę Polski z podziałem administracyjnym kraju, a w bibliotece klipartów znaleźć można flagę Rzeczypospolitej. W opisywanej wersji beta nie przetłumaczono jeszcze swojej części nazewnictwa (nazw, kategorii itp.), ale

zostanie to skorygowane przed ukazaniem się pakietu na rynku.

Z powodu zastąpienia Access Basica przez Visual Basic for Applications, przedawnieniu uległa sprawa tłumaczenia pierwszego z nich. Weryfikacja jakości lokalizacji systemu pomocy tego uniwersalnego języka programowania nie była możliwa z powodu braku odpowiednich plików w opisywanej wersji beta. Nazwy brakujących zbiorów wskazują jednak na to, że i ten element Office 97 zostanie przetłumaczony.

Rozbudowana autokorekta

Autokorekta, obecna już w Wordzie 6.0 PL i rozbudowana w wersji 7.0 PL, została poprawiona i wprowadzono w niej wiele ulepszeń. Na przykład, fragment tekstu przypominający budowę odsyłacz hipertekstowy jest na niego automatycznie zamieniany: wystarczy napisać adres e-mailowy albo strony WWW, a tekst zostanie podkreślony, zmieni się jego kolor, a umieszczenie nad nim kursora wywoła wyświetlenie odpowiedzi (np. <mailto:chip@vogel.pl> albo <http://www.chip.pl>). Po kliknięciu takiego napisu wywoływany jest odpowiednio moduł pocztowy Outlooka lub przeglądarka WWW.

Nieco inaczej prezentuje się autokorekta w pozostałych aplikacjach pakietu, a dokładniej Accessie, Excelu i PowerPointie. Analogicznie do swoich poprzedników z Office 95 PL występują drobne problemy ze skrótami dyr. i inż. Wprowadzenie kropki kończącej jeden ze wspomnianych skrótów powoduje wygenerowanie dwóch znaków interpunkcyjnych. ► 97

Na usprawiedliwienie można dodać, że w przypadku pominięcia kropki przez użytkownika autokorekta zadba o poprawną pisownię skrótów. Usterka ta występuje także w angielskojęzycznej wersji pakietu.

Słownik i tezaursus

Sprawdzanie pisowni, dzięki wprowadzonym poprawkom, ostrzega o błędzie w przypadku większej liczby nazw miejscowości zapisanych małą literą niż miało to miejsce w Wordzie 7.0 PL. W dalszym ciągu jednak edytor tekstu zaznacza

wprowadzeniu tzw. slajdu podsumowującego możemy tego uniknąć i „skompre-sować” zawartość slajdu na jednej stronie. W analogiczny sposób łączymy kilka różnych slajdów w jeden.

W porównaniu z wersją angielskojęzyczną w Wordzie 97 PL brakuje możliwości generowania automatycznych streszczeń dokumentów. Wynika to z braku modułu gramatyki dla języka polskiego. Nie należy się go spodziewać w najbliższym czasie, chyba że jakiś inny producent wyposaży swój pakiet biurowy w takie narzędzie.

Bez wątpienia najważniejszą nowością Excela 97 PL to wielopoziomowe cofanie zmian (dostępne od dawna w Wordzie czy PowerPoint). Dzięki niemu użytkownik może nareszcie wypróbować skomplikowane formuły bez obawy o utratę danych. Kolejne „milowe” udogodnienia to autokorekta wyrażań, komórki o dowolnym formacie, łatwiejsze przygotowywanie wykresów i szereg ułatwień przy drukowaniu.

W nowej wersji pakietu

Office niemal wszystkie aplikacje (nawet Access 97 PL) potrafią generować pliki w języku HTML. Zestaw obiektów ActiveX w połączeniu z możliwością replikacji bazy danych poprzez Sieć stwarza szerokie możliwości dla programistów internetowych aplikacji. Sterowniki Open DataBase Connectivity (ODBC) zapewniają dostęp do dowolnych baz wykorzystujących technologię klient-serwer, zestaw uniwersalnych instrukcji języka programowania Data Access Objects pozwala wykorzystywać lokalne bazy danych w innych formatach, a dzięki obsłudze interfejsu HTTP (WWW) i MAPI (poczta), nie ma znaczenia, w którym miejscu fizycznie przechowywane są dane wykorzystywane przez Accessa.

Szkoda tylko, że nowe możliwości poszczególnych aplikacji pakietu okupione zostały wprowadzeniem nowych, niezrozumiałych dla programistów Office 95 i często obszerniejszych formatów plików. Co więcej, zachowanie dokumentu Worda 97 PL w formacie Worda 6.0 albo 7.0

oznacza wyeksportowanie go do pliku w formacie RTF (Rich Text Format), mimo nadania mu rozszerzenia DOC.

Dodatkowe narzędzia

Wszystkie aplikacje rodziny Office wykorzystują te same narzędzia do tworzenia grafiki. Istnieje więc możliwość dołączania do dokumentów cieniowanych elementów 3D, wypełnień i tekstur, krzywych Bezierra oraz obiektów programu WordArt (trójwymiarowych tekstów).

Szybkie wyszukiwanie tekstu i indeksowanie plików, wprowadzone w Office 95, ograniczało się dotychczas do dysku lokalnego. W nowej wersji zniesiono tę barierę. Poszukiwanie zbiorów może odbywać się w sieci lokalnej i WWW, a indeksowanie dotyczy także dokumentów HTML. Te ostatnie mogą być wykorzystywane niemal we wszystkich aplikacjach pakietu (Word, Excel, PowerPoint i Access).

Programy „97” zintegrowano z przeglądarkami WWW: Internet Explorerem 3.0 i Netscape Navigatorem 2.0 (i ich nowszymi wersjami). Kliknięcie na stronie WWW odsyła do hipertekstowego do dokumentu Office spowoduje jego otwarcie bezpośrednio w browserze WWW. Mimo że plik ten nie jest otwierany w aplikacji Office,

Microsoft Outlook to w pełni funkcjonalny PIM z wbudowaną obsługą poczty elektronicznej. Można używać go do planowania zadań dla pojedynczej osoby, jak i całej grupy

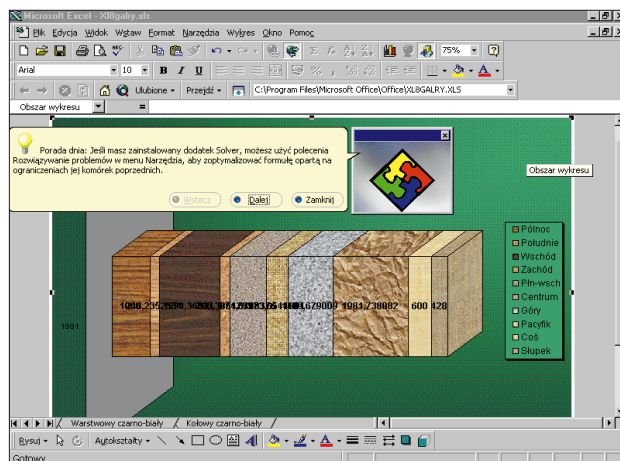
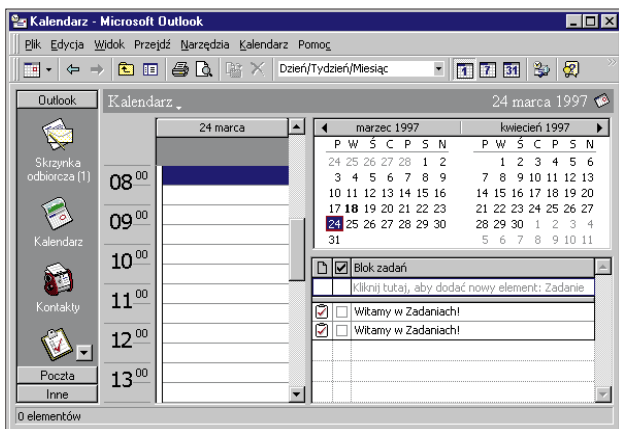
jako błędne wyrazy *klikać, kliknąć, kliknij i faks*. Dziwi to tym bardziej, że hipertekstowy system pomocy wielokrotnie ich używa.

Na uwagę zasługuje poprawiony tezaursus. Przede wszystkim znacznie rozszerzono zakres jego słownictwa. Usunięto też niektóre, nieco dziwne synonimy i wyrazy bliskoznaczne, które stały się nawet tematem żartobliwej audycji radiowej redaktora Weissza.

Co nowego w pakiecie

Osoby przygotowujące wiele wersji swoich prezentacji, różniących się między sobą jedynie kilkoma slajdami, docenią nowe możliwości PowerPointa 97 PL. Możliwe jest tworzenie, zapisywanie i drukowanie różnych edycji prezentacji, których dane znajdują się w jednym pliku. Wpływa to nie tylko na ułatwienie pracy ze slajdami, ale oszczędza powierzchnię dyskową, ponieważ przechowywana jest wyłącznie jedna kopia każdego slajdu.

Dotychczas zbyt duże slajdy (nie mieszczące się na pojedynczej stronie) były rozkładane na kilka stron. Dzięki

Uczynne asystenty podpowiadają użytkownikowi, jakie czynności może wykonać w danej chwili. Opcja ta będzie przydatna szczególnie dla początkujących użytkowników

użytkownik ma dostęp do większości narzędzi programu, w którym został utworzony.

Wydajny i łatwo „przyswajalny” dla programistów język programowania VBA (Visual Basic for Applications), stworzony na bazie Microsoft Visual Basic a zintegrowanego środowiska programistycznego IDE, stał się teraz integralną częścią aplikacji Excel 97 PL, Word 97 PL,

PowerPoint 97 PL i Access 97 PL, a jego „okrojona” wersja – VB Scripting Edition – została dołączona do programu Outlook. Nowy język zastępuje Word i AccessBasic, dzięki czemu Office 97 PL oferuje jednolitą platformę programistyczną bez względu na moduł pakietu, w którym tworzymy aplikację.

Ciekawym narzędziem jest dostępna w Wordzie 97 PL mapa dokumentu (zwana też jego planem), generowana automatycznie, pozwalająca na łatwe poruszanie się po zawartości pliku. Jest ona dostępna jako jeden z dostępnych widoków dokumentu. Wyświetlenie mapy dzieli ekran na dwie części i wyświetla po lewej stronie sekcję odnośników (tytuł dokumentu, początki akapitów, odsyłacze hipertekstowe itp.), gdy prawa część zawiera fragment treści dokumentu wskazywany przez odnośnik. Wystarczy jedno kliknięcie, aby przenieść się do właściwej części tekstu.

Nic za darmo

Projektanci pakietu Office 97 zadali sobie wiele trudu, aby zwiększenie możliwości pakietu nie odbiło się na jego wydajności. W przypadku PowerPointa i Accessa udało im się nawet przyspieszyć najczęściej wykonywane operacje. Aby jednak korzystać np. z animowanych Asystentów Office 97 PL „dozbrojenie” komputera wydaje się jak najbardziej wskazane.

Wprawdzie opisywany pakiet można zainstalować na komputerze z procesorem 486 i 8 MB RAM, ale w praktyce nie ma to większego sensu. Do płynnej pracy pojedynczej aplikacji w środowisku Windows 95 potrzeba 16 MB, a jednocześnie praca kilku programów wymaga podwojenia, a nawet potrojenia tej wielkości, chyba że uzbroimy się w cierpliwość i polubimy nieustający szmer twardego dysku.

Wysokie wymagania sprzętowe potrzebne do płynnej pracy odstraszały wielu potencjalnych użytkowników. Z drugiej strony procesory klasy Pentium stały się już powszechne, a coraz większe grono użytkowników wyposaża swe pecety w 32 i więcej MB RAM.

Wzloty i wpadki

Liczba czcionek z polskimi znakami diakrytycznymi dostarczanych z pakietem

Office stale się zwiększa. W testowanej wersji beta fakt ten nieco przyćmił pojawiający się sporadycznie zły kerning polskich „ogonków”, wywołujący zlewanie się liter, co w rezultacie utrudnia lekturę

i usuwania komponentów, względnie „odświeżania” instalacji.

Na uwagę zasługuje zwiększona niezawodność pakietu. O ile wystąpienie błędu w aplikacji Office 95 na ogół uniemożliwiało dalszą pracę z tym programem, to aplikacje „97” stały się bardziej tolerancyjne na własne (i systemu operacyjnego) błędy. Nie zdarzyło się, aby błędne działanie jednego programu pociągnęło za sobą od razu „zawieszenie się” Windows 95.

Komu Office, komu!

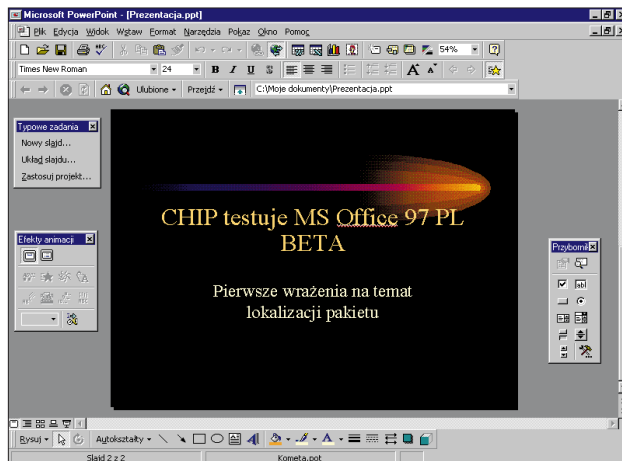
Wielu użytkowników stanie przed dylematem czy warto dokonywać aktualizacji z Office’a 95 PL do wersji 97 PL. Dla osób dysponujących dostępem do Internetu i silnymi maszynami (Pentium i 32 MB RAM), względnie korzystającymi sporadycznie z więcej niż jednej aplikacji równocześnie, decyzja wydaje się prostsza. Udostępnianie informacji poprzez WWW bez poznawania tajników języka HTML jest bardzo wygodne i praktyczne. Argument za stanowi również możliwość równoczesnej pracy z plikami w ramach grup roboczych.

Osoby zajmujące się przetwarzaniem dużych ilości tekstu (dziennikarze, sekretarki itp.) powinny docenić poprawione narzędzia językowe w Wordzie 97 PL. Rozbudowany słownik, poszerzony i poprawiony tezaurs (pozbawiony niezbyt trafnych synonimów Worda 7.0 PL) sprawiają, że wchodząc w skład Office 97 PL edytor tekstu to naj-

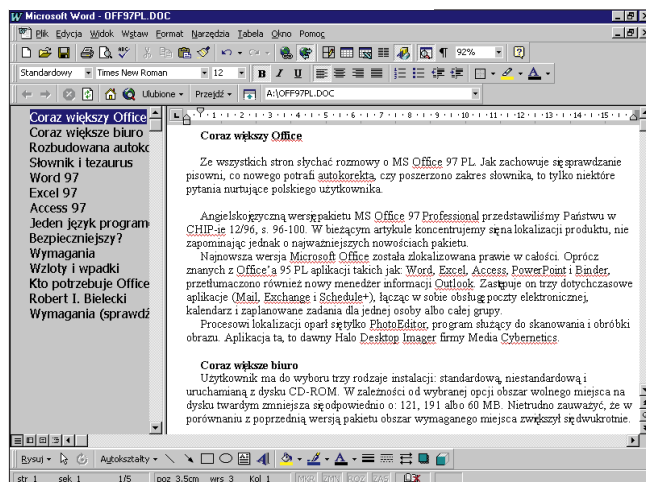
lepsza spolonizowana aplikacja do obróbki tekstu w rodzimym języku.

Premiera finalnej wersji pakietu odbyła się 4 kwietnia. MS Office 97 PL powinien pojawić się w sieci dealerskiej na terenie całego kraju w drugiej połowie kwietnia. Co ważne, nie zmieniono ceny pakietu. Jest ona taka sama, jak w Office 95 PL.

Robert I. Bielecki

PowerPoint 97 PL stał się nie tylko szybszy, ale i bardziej funkcjonalny. Do najciekawszych nowości należą animacje tekstu, szkoda tylko, że nie można ich przenieść na papier

Wprowadzony w Wordzie 97 PL plan (mapa) dokumentu ułatwia nawigację wewnątrz rozbudowanego dokumentu

dokumentów. Wydaje się oczywiste, że Microsoft powinien usunąć tę usterkę przed premierą finalnej wersji produktu.

Przeprowadzenie pełnej deinstalacji pakietu nie zwraca całej zajętej przez Office przestrzeni, a rozmiar wolnego miejsca na dysku może być nawet o 78 MB mniejszy niż przed instalacją. Z kolei po ponownej instalacji wolna przestrzeń okazuje się o ponad 30 MB mniejsza. Z wymienionych powodów, do pełnego usunięcia pakietu z dysku lepiej użyć dedykowanego do tego celu programu, a Instalatora pakietu Office używać do dodawania

W skrócie

MS Office 97 PL Professional beta

Wymagania: PC 486, 8 MB RAM dla Windows 95 albo 16 MB dla Windows NT 3.51/4.0, napęd CD-ROM, 60–200 MB na dysku

Producent: Microsoft, USA, <http://www.microsoft.com>

Dostarczył: Microsoft, Warszawa
tel.: (0-22) 661 54 00, fax: (0-22) 661 54 34
<http://www.microsoft.com/poland>

Cena: ok. 2100 zł

Uaktualnienie: ok. 1400 zł